

Коваль Ігор
студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Екологія»,
Науковий керівник: **Чикуркова А.Д.**,
д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

КОНЦЕПЦІЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АУДИТУ В УКРАЇНІ

Довгострокова стратегія України щодо інтеграції до ЄС означає, зокрема, поступове наближення до відповідних стандартів природоохоронного законодавства та забезпечення дієвості механізмів їх впровадження. Для налагодження ефективної системи екологічного менеджменту та аудиту в Україні необхідно здійснити:

- Адміністративну реформу, яка передбачає систему заходів щодо:
  - прийняття більш досконалих законодавчих актів і Законів України в сфері природокористування;
  - створення дієвої інституціональної інфраструктури екологічного менеджменту;
  - перегляду, уточнення і чіткого розмежування функцій, прав та обов'язків центральних і регіональних (місцевих) органів державної та виконавчої влади стосовно регламентації природоохоронної діяльності;
  - скорочення адміністративного втручання в виробничу і господарчу діяльність суб'єктів підприємництва за рахунок створення системи стимулів до пошуку і впровадження ефективних еколого-орієнтованих управлінських рішень.
- Реформування податкової і фінансової сфери, яке має містити заходи щодо проведення послідовної фінансово-кредитної і податкової політики в напрямі:

– створення стабільної, стимулюючої раціональне природокористування системи оподаткування і механізму пільг; прийняття Податкового кодексу України з урахування в ньому екологічної компоненти;

– формування гнучкої системи екологічного страхування з метою акумулювання фінансових коштів на усунення збитку, що завдається довкіллю.

● Трансформацію інвестиційної діяльності з урахуванням екологічного чинника, що передбачає:

– впровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності стосовно стимулювання інвесторів, які всебічно сприяють розвитку екологічної інфраструктури та здійснюють внески в реалізацію екологічних проектів;

– стимулювання лізингової діяльності в сфері ресурсокористування;

– створення еколого-економічних зон зі статусом державного протекціонізму і режиму зон вільного підприємництва.

● Удосконалення організаційно-економічного механізму становлення системи екологічного менеджменту (СЕМ) в Україні, що базується на:

– розробці методології формування СЕМ; здійсненні моніторингу чинного екологічного законодавства з метою розробки погоджених рішень;

– реформуванні системи державних гарантій і пільг при створенні організаційно-економічного механізму екологічного підприємництва;

– упорядкуванні системи стягнення податків, зборів та інших обов'язкових платежів екологічної спрямованості і трансформації механізму їх розподілу між бюджетами різного рівню;

– створенні регіональної системи екологічного страхування та екоаудиту з метою акумулювання коштів на екологічну санацію території;

– опрацюванні пропозицій щодо механізму прогнозування і експертних оцінок наслідків нераціонального природокористування на базі створення екологічного банку даних та розвитку екологічного консалтингу в Україні;

– активізації системи зворотного зв'язку відносно прискорення механізму впровадження системи екологічного менеджменту на різних рівнях регіоналізації;

– залученні громадськості та неурядових структур (асоціації підприємців, дослідницьких центрів, міжнародних експертів) до перевірки ефективності прийняття заходів щодо розвитку системи екологічного менеджменту в Україні; – формуванні громадської думки і екологічного світогляду шляхом впровадження в життя принципів безперервної еколого-економічної освіти та екологічного виховання, просвітницької роботи з масами. Метою Концепції екологічного менеджменту та аудиту є визначення стратегічних напрямів та пріоритетів реалізації державної політики у сфері управління якістю довкілля та життєзабезпечення як на регіональному, так і муніципальному рівнях.

Основними завданнями Концепції є:

- визначення стратегічних напрямів реалізації державної політики у сфері управління якістю довкілля та життєзабезпечення;
- формування екологічної свідомості суспільства;
- створення національної системи екологічної сертифікації
- вдосконалення екологічної політики. Концепція повинна бути основною програмою діяльності органів виконавчої влади, науково-дослідних установ і виробничих структур у сфері управління якістю довкілля та життєзабезпечення.

Список використаних джерел

1. Шевчук В.Я. Екологічний аудит: Посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту – К.: Символ-Т, 1997. – 221 с. 3. Семенова В.Ф., Михайлюк О.Л.
2. Екологічний менеджмент: Навч.посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004 – 407 с.
3. Екологічний менеджмент / За ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк. - Київ, Центр навчальної літератури, 2004.- 407с.